

Vrienden In Flanders Fields Museum
Remembrance

La Plus Douve Farm Cemetery

10 november 2019

Sapper Frank William WILTSHIRE

New Zealand Engineers

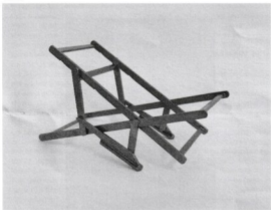
* 17/03/1894 - † 10/06/1917

Private Kopa WARU

New Zealand (Maori) Pioneer Battalion

* 1892 - † 8/06/1917

La Plus Douve Farm Cemetery is voor de Vrienden van het In Flanders Fields Museum al lang geen onbekende meer. Sedert 11 november 2001 herdenken we hier elk jaar Frank Wiltshire, eerst in beperkte kring, later met de Vrienden van het In Flanders Fields Museum en ook dit keer met de West Yorkshire Police Band. Naast Frank Wiltshire liggen hier nog 60 Nieuw-Zeelanders begraven.

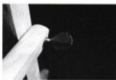
Deze stoel maakt deel uit van het project Assembly Chairs van de Britse kunstenaar Val Carman., die in 2018 Artis in Residence was in het In Flanders Fields Museum. Daarbij werden meer dan 100 stoelen verzameld uit landen die bij de Eerste Wereldoorlog betrokken waren. De lege stoel symboliseert de lege plaats die de gesneuvelde achterlaat.

De stoel uit Nieuw Zeeland, ontworpen door Kingsley Baird heeft een van de langste reizen van al deze stoelen gemaakt, ongeveer 18 700 km. Kingsley was in 2007 Artist in Residence bij het In Flan-

ders Fields Museum. Hij ging dan ook gretig in op de uitnodiging om voor dit bijzonder project een stoel te ontwerpen. Op 9 November 2018 droeg hij de stoel zelf in de optocht naar het Astridpark.

De sculptuur op de ligstoel ontleent het eerste deel van haar naam aan de woorden die gebeiteld staan op de Nieuw-Zeelandse slagveldmonumenten, zoals de hoge stenen obelisk op Messines Ridge en aan 's Graventafel. Dit laatste gedenkteken, enkele kilometers van Ieper verwijderd, eert de mannen van de New Zealand Division bij de Slag om Broodseinde (4 oktober 1917). De woorden "From the Uttermost Ends of the Earth" verwijzen naar de afstand die de Nieuw-Zeelandse manschappen aflegden om deel te nemen aan de Eerste Wereldoorlog. Sommigen vertrokken uit hun thuisland met het idee van "een groot avontuur".

De ligstoel kan doen denken aan reizen en avontuur, aan vrije tijd en ontspanning, aan exotische oorden – heel ver weg van de afschuwelijke realiteit van het West-Vlaamse front. Het materiaal duidt op de oorsprong van heel wat Nieuw-Zeelandse soldaten:

rimu (een inlandse houtsoort) en eik (verwijzend naar het moederland en het imperium). De houten delen van de stoel worden samengehouden door bouten (met een knoop van het Nieuw-Zeelandse leger) en moeren geïnspireerd op de staartveren van een piwakawaka of waaier-

staartvogel (in de Maori-cultuur vaak het symbool voor de dood).

Tot slot, *From the Uttermost Ends* is een gedenkteken, maar niet om het gevoel van verlies te lenigen bij hen wiens geliefden niet naar huis terug zullen keren. Hier geen troostend gebaar van wederopstanding. Niemand zal in deze stoel plaatsnemen zonder zijn stoffen zitting, de levenden niet en ook niet – zelfs symbolisch – de doden.

Remembrance Frans Lignel en Roos Wildemeersch

FRANK WILTSHIRE werd geboren op 17 maart 1894 in Staines. Hij groeide op in Witney en Ashford, in het Victoriaanse Engeland, samen met zijn jongere zus en broer.

Frank was op jonge leeftijd naar Nieuw-Zeeland uitgeweken en werkte er voor de Bank of New Zealand in Auckland. Zijn grote droom was om een eigen hoeve te kopen. In zijn vrije tijd gaf hij les aan Maori-kinderen.

De Eerste Wereldoorlog doorkruiste echter deze plannen. Op 11 januari 1916 nam hij dienst bij de New Zealand Engineers en kwam via Suez en Alexandria op 8 augustus 1916 aan in Southampton.

Op 2 september 1916 vertrok hij naar Frankrijk en werd als sapper (geniesoldaat) ingelijfd bij de Divisional Signal Company. De divisie werd ingezet in de 'Battle of Messines' (van 7 tot 14 juni 1917) en moest terrein veroveren via de weg Wulvergem - Mesen. Daar is hij gesneuveld op 10 juni 1917.

Samen met Frank Wiltshire herdenken we dit jaar **Private KOPA WARU**. Hij behoorde tot het New Zealand (Maori) Pioneer Battalion.

Via de website www.aucklandmuseum.com/war-memorial/online-cenotaph van het Auckland War Memorial Museum konden we enkele gegevens verzamelen.

Hij werd geboren in 1892 Ahipara (Noordereiland) en woonde er in 1914 nog steeds. Op 6 oktober 1914 werd hij medisch goedgekeurd in Kaitiā en op 13 november 1914 nam hij dienst en werd ingedeeld bij het New Zealand Maori Contingent.

Op 12 juli 1915 scheepte hij in naar Egypte en op 21 juli 1915 van Alexandria naar de Dardanellen. Daar werd hij op 8 augustus 1915 gewond in de strijd en overgebracht naar het New Zealand General Hospital in Cairo. Hij bleef gehospitaliseerd tot 27 september 1915, wanneer hij verbonden werd aan de basis Alexandria. Vanaf 8 februari 1916 werkte hij als magazijnier. Op 9 april 1916 vertrok hij uit Port Said naar Frankrijk. Hij is op 8 juni 1917 gesneuveld in Mesen en begraven op La Plus Douve Farm Cemetery. We hebben helaas geen verdere gegevens over zijn verblijf in Frankrijk en België. Hij wordt herdacht in het Auckland War Memorial Museum.

They shall grow not old, as we that are left grow old
Age shall not weary them, nor the years condemn
At the going down of the sun and in the morning
We will remember them

'For the Fallen' - Robert Laurence Binyon

